

HEKİM BİRLİĞİ

Sağlık ve Sosyal Hizmetler Çalışanları
Sendikası

Beyaz Kod Nedir ?

Sağlık çalışanları hasta ve hasta yakınları tarafından sözel ve fiziksel şiddete maruz kaldığında olay yerine güvenlik görevlilerinin en hızlı şekilde intikal etmesini ve devam eden adli süreçte Sağlık Bakanlığı tarafından hukuki destek sağlanmasını hedefleyen bir uygulamadır.

Beyaz Kod Nasıl Verilir ?

Beyaz Kod vermenizi gerektirecek bir durumla karşılaştığınızda öncelikle can güvenliğinizi sağlamanızı ve olay yerinden uzaklaşmanızı tavsiye ederiz. Beyaz Kod süreci aşağıdaki seçeneklerden biri ile başlatılabilmektedir.

- Hastanede herhangi bir dahili telefondan “1111” numarasını arayarak.
- Herhangi bir telefondan “113” numaralı çağrı merkezini arayarak.
- Çalışan Hakları ve Güvenliğı Birimine (ÇGB) veya bu amaçla kurulmuş birime veya görevlendirilen personele müracaat ederek.
- [Http://www.beyazkod.saglk.gov.tr](http://www.beyazkod.saglk.gov.tr) adresinden form doldurarak.

Çalıştığım Kurumda Güvenlik Görevlisi Yok, Ne Yapmalıyım?

Güvenlik görevlisi olmayan bir kurumda çalışıyor ve fiziksel şiddet görme riskiniz hala devam ediyorsa derhal “112” aracılığı ile Polis/Jandarma çağırmanızı tavsiye ederiz.

Olay sırasında Polis Çağırdım Daha Sonradan Beyaz Kod Bildirimi Yapabilir Miyim?

Beyaz Kod hukuki yardım talebinizi daha sonradan da oluşturabilirsiniz.

Olaydan Birkaç Gün Sonra Hukuk Yardım Talebinde Bulundum Fakat Olay Günü Tutanak Tutmamıştık Ne Yapmalıyım?

Sonradan da tutanak hazırlayabilirsiniz. Önemli olan Tutanakta yazılanların doğruluğu ve tanık olarak imza atan kişilerin gerçekten olaya tanık olmasıdır.

Beyaz Kod Tutanağı/Olay Tutanağı Nedir?

Tutanak yaşadığınız vakayı detaylarıyla anlattığınız, adli soruşturmayı yürütecek olan savcıya vakanın nasıl yaşandığı ve ispatlanacağı hususunda yol gösterecek olan, tanıklarla birlikte imza attığınız belgedir.

Tutanak Hazırlama Konusunda Hızlı Olmalı Mıyım?

Olaya tanık olan sağlık personeli yoksa hastalar tanık olarak imza atacağı için ve o hastaları sonrasında tekrar bulmak çok zor olacağı için mümkün olduğunca hızlı şekilde tutanak hazırlamanızı tavsiye ederiz. Fakat olayın vermiş olduğu heyecan ve endişe hali ile tutanağınızı hatalı yahut eksik hazırlayabilmeniz ihtimaline karşı eğer tanıklarınız personelse acele ile tutanak hazırlamamanızı, sakinleştikten sonra tanıklarınızla birlikte yaşadıklarınızı konuşarak hazırlamanızı tavsiye ederiz.

Tutanakta Nelere Dikkat Etmeliyim?

- a. Saldırı Yeri ve Saati
- b. Saldırı anında yapılan iş ve saldırının niçin başladığı
- c. Saldırının gerçekleşme şekli

Saldırı türüne göre dikkat edilmesi gereken hususlar;

i. **Sözel Şiddet ise**

- Failin ne söylediği **sansürsüz** şekilde yazılmalıdır.
- Herkesin duyabileceği bir alanda yaşandıysa bu husus belirtilmelidir.
- Sözel Şiddet yaşanırken fail size zarar verebilecek bir nesneyi tutup size doğru gösteriyorsa bu husus belirtilmelidir.
- Fail Hakaret veya Tehdit içeren ifadeler kullanmamış fakat yarattığı gürültü sebebiyle sükunet bozduğu konusunda uyarılmışsa uyarılarınıza rağmen ısrarla eylemine devam ettiği hususu uyarı yapanların isimleriyle birlikte belirtilmelidir.

ii. Fiziksel Şiddet ise

- Failin eylemleri ayrıntılı olarak yazılmalıdır. (Örn; Fail Kollarını uzatarak/ Yumruğunu kaldırarak üzerime doğru yürüdü, araya X kişisi girdi.)
 - Failin silah olarak kullandığı/ kullanmak istediği nesneler varsa belirtilmelidir.
 - Failin size vermiş olduğu zararlar belirtilmeli, öncesinde almış olduğunuz bir adli rapor var ise tutanak ekine konulmalıdır.
 - Failin eşyalara vermiş olduğu zararlar varsa belirtilmeli verilen zararın ne olduğu yazılmalıdır. (örn: Fail koltuğa tekme attı ve koltuğun bir tekerleği kırıldı.)
- d.** Failler tanınıyorsa isimleri ve kimlik bilgileri yazılmalı; tanınmıyorsa yaş, cinsiyet, kıyafet gibi bilgilerle tarif edilmelidir. Fail hasta yakınıysa hangi hastanının yakını olduğunu belirtmelisiniz.
- e.** Saldırının gerçekleştiği yerde güvenlik kamerası var ise bu husus belirtilmelidir.
- f.** Mümkünse olaya tanık olan personeller arasından en az üç kişinin T.C. kimlik numaraları, ad ve soyadları ile imzaları alınmalıdır. (Tanık olarak imza atacak kişilerin personel olması şart değildir.)

Tutanağı Doldurup Bildirim Yaptıktan Sonra Ne Olacak ?

Tutanağınız ve diğer formlar doldurulduktan sonra kurumunuz en kısa zamanda yetkili Cumhuriyet Başsavcılığına ihbarda bulunacak ve savcılık tutanakta belirtilen delilleri toplayıp tanık ve tarafların ifadelerinin alınması için kolluğa emir verecektir.

Polis/Jandarma İfadem İçin Beni Karakola Çağırdı, Ne Yapmalıyım ?

Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nun Ek 12. Maddesinde Sağlık personeline karşı görevi nedeniyle işlenen suçlarda müşteki, mağdur veya tanık olan sağlık personelinin ifadelerinin işyerlerinde alınacağı yazmaktadır.

Olaydan hemen sonra failler ve yakınları ile birlikte aynı karakolda ifadeye çağrılacağınız için ifade alımı sırasında veyahut ifade alındıktan sonra karakol çıkışında tekrar şiddete uğrama ihtimaliniz bulunduğundan karakolda ifade vermenizi tavsiye etmemekteyiz. Bu durumda sizi karakola çağıran memura kanunu hatırlatarak "gelemeyeceğinizi ve iş yerinizde ifade vermek istediğinizi" belirtmenizi tavsiye ederiz.

İfade Alımında Ev Adresimi Vermeli Miyim ?

İfade alımı sırasında ev adresiniz yerine iş yeri adresinizi (açık adres olarak) yazdırmanızı tavsiye ederiz. Karakolda ifade veriyorsanız siz adresinizi dahi söylemeden otomatik olarak MERNİS adresiniz sistemden çekilip ifade tutanağınıza yazılmaktadır. İfade alan kolluk memuruna bu durumu belirtmenizi öneririz.

İkametgâh Adresi Olarak İş Yeri Adresimi Kullanmamın Yasal Dayanağı Nedir ?

Adalet Bakanlığı'nın 06.01.2021 tarihli E-1910602-659-0263-2020-17/278 sayılı "Sağlık Çalışanlarına Yönelik İşlenen Suçlar" konulu yazısında da "Sağlık çalışanlarının mağdur, müşteki veya tanık sıfatıyla beyanlarının alınması veya dava dosyasına yansıyan tutanakların düzenlenmesi sırasında, kendilerinin ve yakınlarının güvenliklerini tehlikeye düşürülmemesi açısından adres olarak ikamet adresleri yerine görev yaptıkları sağlık kuruluşlarının adreslerinin belirtilmesi gerektiği" yazmaktadır.

Ev Adresimin Kullanılmasının Sakıncası Nedir ?

Soruşturma ve Kovuşturma dosyasında ev adresinizin şüpheliler/sanıklar tarafından öğrenilmesi güvenliğiniz açısından risk oluşturmaktadır.

Bir diğer sakınca ise yapılacak tebligatların evinize gönderilmesi ve evde de mesai saatlerinde kimsenin olmaması durumunda tebligatın muhtara bırakılmasıdır. Olası bir takipsizlik kararından zamanında haberdar olunamaması ve süresinde itiraz edilememesi sebebiyle şiddet faili hakkında takipsizlik kararı kesinleşecektir.

İfade Verirken Nelere Dikkat Etmeliyim ?

Polis/Jandarma İfadem İçin Beni Karakola Çağırdı, Ne Yapmalıyım ?
soruda yazılı hususlara ifade alımı sırasında da dikkat edilmelidir.

Yaşanan olaylar detaylı şekilde anlatılmalı, tanık isimleri yazılmalı, delillerinizin nerelerden alınacağı belirtilmeli (örn: X hastanesi, y polikliniğinin önünü gösteren kamera kayıtlarının incelenmesini talep ederim), can güvenliği endişeniz var ise şüpheliler hakkında uzaklaştırma talep edilmelidir.

Uzaklaştırma Nedir ?

İki farklı kanun tarafından düzenlenmiş iki farklı uzaklaştırma tedbiri bulunmaktadır.

Birincisi;

5271 Sayılı Kanun'un 109. Maddesinin 3. Fıkrasının I bendi gereği şüphelinin belirlenen yer veya bölgeye gitmemesi hususunda savcılık tarafından sulh ceza hakimliğinden talep edilen Adli kontrol kararıdır.

Sulh ceza hâkîmi eğer bu kararı verirse adli kontrol kararına uymayan şüpheli hakkında 112. Madde gereği derhal tutuklama kararı verilebilir.

İkincisi;

Şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunması ve bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla alınacak tedbirlere ilişkin usul ve esasları düzenleyen 6284 Sayılı Kanun'un 5. Maddesinin 1. Fıkrasının c bendi gereği aleyhinde tedbir talep ettiğiniz kişi veya kişilerin iş yerinize/evinize yaklaşmaması hususunda aile mahkemesince verilen önleyici tedbir kararıdır.

Bu karar doğrudan Aile Mahkemesinden talep edilebileceği gibi kolluk aracılığı ile de Aile Mahkemesinden talep edilebilir. 6284 sayılı kanun kapsamında talep ettiğiniz önleyici tedbir kararları hâkîm tarafından 24 saat içinde değerlendirilir.

Aleyhinde tedbir talep edilen kişi karara uymazsa üç günden on güne kadar zorlama hapsine tabi tutulur.

Soruşturma Aşaması Tamamlandıktan Sonra Ne Olur ?

Savcılık soruşturma boyunca toplanan delil ve ifadeleri değerlendirip yeterli suç şüphesi bulursa iddianame düzenler ve kovuşturma aşamasına geçilir, yeterli suç şüphesi bulunamadıysa Kovuşturmaya Yer Olmadığına Karar verir(Takipsizlik) ve size tebliğ edilir.

Kovuşturmaya Yer Olmadığına Dair Karar (KYOK) Tebliğ Edildi Ne Yapmalıyım?

Tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içerisinde karara itiraz etmelisiniz aksi takdirde şüpheliler hakkında kararda yazılı fiiller hakkında takipsizlik kararı kesinleşecektir.

KYOK (takipsizlik) Kararına İtirazımı Tek Başıma Yapmak İstemiyorum, Ne Yapmalıyım ?

Üyemiz iseniz Sendika Hukuk Birimimize başvuru yapmanızı, Üyemiz değilseniz karar ile birlikte İl Sağlık Müdürlüğünüz 'ün Beyaz Kod koordinatörü ile iletişime geçmenizi tavsiye ederiz.

Failin Eylemleri Nedeniyle Fiziksel Zarar *Görmedim* Fakat İşime Devam Edemeyecek Haldeyim, Ne Yapmalıyım ?

Acil servise başvurup yaşadıklarınızı anlatarak Akut Stres Bozukluğu ön tanısı ve Psikiyatr Polikliniğı önerisiyle 1-2 günlük istirahat raporu alabilirsiniz.

“Beyaz Kod” Bildiriminde Bulunan Hekim, Hizmetten Çekilebilir Mi ?

Evet. Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu Ek Madde 12’de yer alan “Şiddetin vuku bulduğu sağlık kurum ve kuruluşunda, faile veya yakınına mağdurun verdiği hizmeti verebilecek başka sağlık personeli ve yardımcı sağlık personeli bulunması halinde hizmet ilgili diğer personel tarafından verilir.” hükmü gereğince “beyaz kod” bildiriminde bulunan hekim hizmetten çekilebilir.